

Berlin en het corrupte circus achter de Russische hoofdstad

Moskou, grootstad dansend aan de rand van de afgrond

BRUSSEL ● *Moscow*, het nieuwe werk van het ensemble Berlin, dompelt je door een vernuftig samenspel van filmbeelden en live-muziek onder in de sombere werkelijkheid van het kapitalistische Moskou. Alles draait om geld, en vooral om pronken met geld. Elk toekomstplan of -perspectief ontbreekt. De Russische ziel, dansend aan de rand van de afgrond.

De locatie is veelzeggend: *Moscow* speelt zich af in een circustent, al is het dan een heel bijzondere. Ze heeft een bolle vorm, met afgeplatte onderkant, en lijkt scheef weg te zakken. Het lijkt wel een omgevallen kerkkoepel of een gecrashte Spoetnik. Moskou is een circus, stelt een circusdirecteur met klem. Of een matroesjka vol vuil, bloed en goud, dixit kunstenaar Alexander Petlura.

De muziek brengt je meteen in de sfeer. Een klein orkest van piano en strijkers

brengt muziek van o.a. Prokofiev en Schnittke. Rondom hangen laag boven het publiek schermen. Daarop volg je een gids in de ondergrond van Moskou. Aan het vuil in de ondergrond ken je een samenleving, citeert hij Victor Hugo. Dat voorspelt weinig goeds. Dadelijk daarna beginnen de schermen een vrolijke dans, die tot op het einde van het stuk doorgaat.

De filmbeelden tonen Moskou eerst nog als een gewone grootstad. Je ziet bekende beelden als de metro, de torens van Stalin, het Rode Plein. Pas bij de eerste getuigenissen van bewoners besef je dat het hier niet prettig toeven is. Een vrouwelijke professor oncologie vertelt dat ze 's avonds moet bijklussen als poetsvrouw. Een studente geneeskunde legt sarcastisch uit hoe corruptie alomtegenwoordig is, zelfs in de metro. De circusdirecteur werd bedreigd door de maffia.

Er zijn ook andere stemmen: leden van Poetins jongerenbeweging of woordvoerders van zijn propagandamachine loven de

fantastische politiek van de overheid. Maar de negatieve stemmen overheersen. Al laat niemand het achterste van zijn tong zien. Een Nederlandse perscorrespondent insinueert dat hij over Poetin of Loezjkov, de burgemeester van Moskou, geen uitspraken kan doen uit vrees voor een proces. De heren winnen immers altijd elk proces, vernemen we later.

Haast onmerkbaar versnelt het montage-ritme van *Moscow*. Het stuk besluit met beelden van een protestbetoging van Garry Kasparov. De schermen roepen de dreigende sfeer op van een land waarin vrijheid van meningsuiting grondwettelijk vastligt, maar in de praktijk dode letter blijft. Terwijl op het scherm voor je Kasparov een rede geeft, troepen op het scherm achter je de veiligheidstroepen samen. Die subtiliteiten in beeldkeuze en montage maken van *Moscow* een klein meesterwerkje. (PT)

Van 20 tot 23 mei op de Nieuwe Graanmarkt in Brussel.